

ת"פ (באר שבע) 1588-10-22 - מדינת ישראל נ' אחמד אבו מדיגם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1588-10-22 מדינת ישראל נ' אבו מדיגם
ואח'

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא יואל עדן

בעניין: המאשימה: מדינת ישראל
נגד ע"י ב"כ עו"ד אורלי פיתוסי - פמ"ד

הנאשמים: 1. אחמד אבו מדיגם
ע"י ב"כ עו"ד עלי אבו לבן
2. עייאש אבו מדיעם (עציר) - נדון

גזר דין
בעניין נאשם 1

כתבי האישום והסדר הטיעון

1. נאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן (כא/2) בעבירות של סיוע לעבירות בנשק (החזקה), לפי סעיף 144(א) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, ומסייע לאחר מעשה לפי סעיף 260(א) + 261(1) לחוק העונשין.

נאשם 1 יליד 3.8.2004, ועבירות אלו בוצעו על ידו בתאריך 31.8.22, זמן קצר לאחר שבגר.

הנאשם צירף כתב אישום מתוקן (כא/3) בו הוא נאשם 2. הנאשם ביצע את העבירות בכתב האישום המצורף קודם לכן, כשהיה קטין, בתאריך 13.5.2021. הואיל והנאשם היה קטין במועד ביצוע העבירות, נקבע על יסוד הודאתו כי הוא ביצע את העבירות המיוחסות לו - התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין, והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 275 א' לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן כא/2, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, בין בני משפחת אבו מדיעם המתגוררים ברהט היה קיים סכסוך שטיבו אינו ידוע במדויק למאשימה, במהלכו עובר לאירועים המתוארים בכתב האישום, בוצע ירי מנשק חם לעבר בתים ואנשים במשפחה.

הנאשמים הם בני משפחה ומתגוררים בקרבה אחד לשני. החל מתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר לתאריך 31.8.22, נאשם 2 החזיק שלא כדין ברשותו באקדח חצי אוטומטי CZ שיורה ובכוחו להמית אדם ("האקדח").

בתאריך 31.8.22 בסמוך לשעה 1:40 נאשם 2 הגיע לשכונה כשהוא נוהג ברכב כאשר אחר אשר זהותו ידועה למאשימה יושב לצדו. נאשם 2 עצר את הרכב בסמוך לביתו ולביתו של הנאשם ויצא מהרכב כשהוא מחזיק באקדח.

נאשם 2 פגש את הנאשם אשר יצא באותה העת לרחוב, ולאחר מכן נכנס לחצר ביתו של הנאשם, שם ביקש ממנו למלא עבורו מחסנית של אקדח. הנאשם לא נענה לבקשת נאשם 2.

בהמשך נאשם 2 יצא מחצר ביתו של הנאשם, התקרב בהליכה לבית השייך למחמד אבו מדעם ("הבית"), כשהוא מחזיק בידו באקדח, ירה ממנו לעבר הבית מספר יריות ופגע בשער החניה של הבית ובצמיג הקדמי של רכב מסוג סקודה השייך לבעלי הבית, שחנה ליד הבית.

מיד לאחר מכן, נאשם 2 רץ חזרה לכוון ביתו של הנאשם ושם מסר לו את האקדח.

לאחר שהנאשם קיבל את האקדח מידי נאשם 2, הוא עטף אותו בבד, נכנס חזרה לחצר ביתו ובהמשך, במועד ובדרך שאינה ידועה במדויק למאשימה, כשהוא מחוץ לתחום ביתו, העביר את האקדח לאדם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה כשהוא יודע שנאשם 2 עבר עבירה ועשה כן בכוונה לעזור לו להימלט מעונש.

בהמשך כתב האישום מתוארות פעולות נוספות שבוצעו על ידי נאשם 2 בלבד : בהמשך לכך, בתאריך ובמקום שאינם ידועים במדויק למאשימה, עובר לתאריך 12.9.22, נאשם 2 קיבל לרשותו את האקדח וחזר להחזיק בו שלא כדין. בתאריך 12.9.22, בסמוך לשעה 13:00, מספר שוטרים וביניהם השוטר חי עמר ("השוטר עמר"), התקרבו לביתו של נאשם 2 על מנת לעצרו. נאשם 2 הבחין בשוטרים והחל לברוח מהמקום, בעודו מחזיק באקדח עטוף בגרב. לאחר מרדף קצר, השוטרים הצליחו להשיג את נאשם 2, עצרו אותו והאקדח נתפס. בשלב מסוים במהלך המעצר, נאשם 2 נטל את הטלפון הנייד שלו מסוג אייפון, הטיח אותו במעקה הברזל ושבר אותו, וזאת בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי.

הנאשם במעשיו אלה סייע לנאשם 2 בהחזקת נשק, וכן עזר לנאשם 2 בכוונה שיימלט מעונש כשהוא יודע שנאשם 2 עבר עבירה מסוג פשע.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן המצורף כא/3, אשר כאמור בו הנאשם כאן הינו נאשם 2 -

החל מתאריך 10.5.21, לאחר ירי רקטות מסיבי לעבר אזור ירושלים ועוטף עזה, החל מבצע צבאי של צה"ל בעזה המכונה "שומר החומות". בד בבד, החלו הפרות סדר אלימות ברחבי הארץ ובין היתר, חסימות של צירי תחבורה, יידוי אבנים לעבר כלי רכב ולעבר שוטרים והבערת צמיגים, במוקדים רבים ברחבי המדינה. הפרות הסדר ברחבי הארץ נמשכו עד למועד הגשת כתב האישום המקורי.

ביום 13.5.21 בשעה 22:40 או בסמוך לכך, התקבלו דיווח במערכת הקשר של תחנת משטרת ישראל ברהט על אירוע של הפרת סדר אלימות ביישוב רהט, באזור בנין העירייה ונקודת השיטור העירוני ("ההתפרעות"). בהגיעם למקום ההתפרעות, זיהו השוטרים, בין היתר התקהלות של עשרות רבות של אנשים, שחלקם רעולי פנים ("המתפרעים"), המיידים אבנים לעבר ניידות המשטרה והשוטרים הנמצאים במקום, ומבעירים צמיגים.

במהלך ההתפרעות, יידו המתפרעים, וביניהם הנאשמים, מספר רב של אבנים לעבר השוטרים וניידות המשטרה, והשוטרים התקרבו אל המתפרעים כדי לעוצרם. הנאשם 1, כשהוא רעול פנים, יידה אבן לעבר שוטר, והאבן פגעה בחזהו. שוטר אחר ניגש אל הנאשם 1 כדי לעוצרו, והנאשם 1 התנגד למעצרו תוך שהוא מקרב את אחת מידייו לעבר פניו של השוטר. בהמשך לכך, התנגד הנאשם 1 לכבילתו באזיקים, תוך שהוא מנסה לנגוח בראשו את ראשו של שוטר, וכן להכות באמצעות מרפקו בבטנו של השוטר. כתוצאה מפגיעת האבן, סבל השוטר מכאבים בחזהו, ונזקק לטיפול בבית חולים.

הנאשם (אשר בכתב האישום המצורף הינו נאשם 2), יידה אבן לכיוון ניידת משטרה, כשהוא עוטה על פניו מסיכה שחורה, וכשניגשו שוטרים לעוצרו החל להימלט, עד שנעצר לאחר שאיבד את שיווי משקלו במהלך מרדף של השוטרים אחריו.

הנאשם 3, כשהוא רעול פנים, יידה אבנים לעבר ניידות המשטרה ושוטרים. כשניגש שוטר לעוצרו החל להימלט עד שנעצר לאחר שנחסם בדרכו על ידי גדר. בהמשך, התנגד למעצרו תוך שהוא מניף ידיו לכל עבר.

הנאשם 4, כשהוא רעול פנים, יידה אבנים לעבר ניידות המשטרה ושוטרים. בהמשך החל להימלט ונעצר על ידי שוטרים.

במעשיהם המתוארים לעיל, הנאשמים השתתפו בהתקהלות אסורה, שהתחילו לבצע בה את מטרותיהם בהפרת השלום שיש בה כדי להטיל אימה על הציבור, יידו אבנים, בעצמם או בצוותא חדא עם אחרים, לעבר שוטרים או לעבר כלי רכב משטריים, במטרה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים את תפקידם כחוק או להכשילם בכך. הנאשם 1 עשה מעשה בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים תפקידים כחוק או להכשילם בכך.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו שני הנאשמים חזרו בהם מכפירתם, הודו בעובדות כתב האישום המתוקן (כא/2), והורשעו בעבירות המפורטות בו.

ביחס לנאשם לא היתה הסכמה עונשית.

ביחס לנאשם 2 הייתה הסכמה עונשית להטלת 40 חודשי מאסר תוך חפיפה מסויימת למאסר אחר אותו ריצה.

הראיות לעונש

3. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש, הנאשם נעדר עבר פלילי.

מטעם הנאשם, העיד אביו, ואמר שהוא אב לשבעה ילדים, הנאשם הוא הכי קטן מבניו. הוא עובד כמנהל בית ספר עם וותק של 30 שנה במשרד החינוך. האב ציין שהוא נגד כל עניין האמל"ח, הירי והקטטות. אמר כי בנו אמר לו שנפלה עליו טעות והוא מקבל אחריות.

הנאשם היה תמיד מגיע לשירות המבחן, אבל בתקופת המלחמה שישה חודשים לא יצרו איתו קשר, היו עסוקים בדברים אחרים, והנאשם אמר שכל הזמן הוא מדבר איתה ורוצה להתגייס, לזרז עניינים אמרו שידברו איתו האפשר, וקיבל תשובה שלילית.

עוד נאמר על ידי האב שיש לו בן שביום 7.10 היה חייל והיום הוא מאושפז, חבריו נהרגו באוגדת עזה הוא נלחם ויצא בנס.

תסקירי שירות המבחן

4. הוגשו שני תסקירי שירות מבחן בתיק זה, ותסקיר נוסף של שירות המבחן לנוער שהוגש מהתיק שצורף.

בתסקיר הראשון מיום 19.3.24, בתיק זה, הנאשם לא לוקח אחריות על העבירות המתוארות. לדבריו שותפו לכתב האישום מתגורר בשכנות אליו והוא קרוב משפחה, אך אין לו כל קשר אליו. הנאשם טען שלא קיבל לידי את האקדח שבכתב האישום תואר שנאשם 2 מסר לו, ושהוא אינו יודע מדוע פנה אליו למלא עבורו מחסנית. שירות המבחן ציין כי הנאשם שלא לוקח אחריות על העבירות, לא מבין לעומק את חומרתן, מכחיש את כתב האישום כולו ותופס עצמו כקורבן של הנסיבות. שירות

המבחן התרשם שהנאשם מחזיק בעמדות אנטי ממסדיות ורואה במדינה ובגורמי האכיפה כאחראים למצבו המשפטי. הנאשם ביטא כעס רב מול שירות המבחן, עסוק במחירים ששילם וישלם כתוצאה מההליך המשפטי ומתקשה לערוך התבוננות פנימית. הנאשם לא סבור שהוא זקוק לטיפול ולא מוכן לעבור הליך טיפולי. שירות המבחן ראה סיכון להתנהגות עוברת חוק בתחום האלימות הכללית בעתיד, לא בא בהמלצה טיפולית והמליץ להטיל ענישה מוחשית.

בתסקיר השני מיום 27.5.24, שהוגש לבקשת ב"כ הנאשם, צויין כי הנאשם מסר שהוא עומד לעבור ניתוח, ולאחר הניתוח לא הגיע לפגישה שתואמה עימו. ניסיונות ליצור קשר עם הנאשם לא צלחו, גם דרך הוריו ובא כוחו. שירות המבחן יצר קשר שוב עם הנאשם, אשר מסר שלא הגיע כי לא חש בטוב, אבל באותה שיחה מסר שלא מעוניין להגיע לפגישה נוספת, ואם מדובר בהשתלבות בהליך טיפולי, הוא לא מעוניין. שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית טיפולית בעניינו.

הוגש תסקיר שירות המבחן לנוער מת"פ 33724-05-21 אשר צורף בענינו של הנאשם (כתב האישום המצורף כא/3 - בו הנאשם הוא נאשם 2). על פי תסקיר זה מתאריך 20.9.23, הנאשם (אשר שם הוא נאשם 2) נותר בעמדתו כי נקלע לסיטואציה בה נעצר על ידי המשטרה והותקף באלימות על לא עוול בכפו. מביע כעס רב על המשטרה ומעצרו ומתקשה לנהל שיח רחב ומעמיק שכן הוא חווה את הסיטואציה כקשה ומורכבת עבורו. ביחס לעבירות עמדותיו נותרו נוקשות, תופס את עצמו כקורבן של הנסיבות ומתקשה לפתח שיח אודות העבירות. שירות המבחן המליץ לסיים את ההליכים הפליליים כנגדו וכי אין ביכולתם ליישם המלצות טיפוליות בעניינו.

בדיון שהתקיים ביום 4.7.24, שב הנאשם והודה בכל עובדות כתב האישום המתוקן כא/2, ובעובדות כתב האישום בתיק המצורף.

טענות הצדדים:

5. **לטענת ב"כ המאשימה:**

ב"כ המאשימה מבקשת להטיל שני עונשים נפרדים בגין שני כתבי האישום, וכי אילו אירועים נפרדים.

בגין כתב האישום בתיק זה מבקשת המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם שינוע בין 20 ל- 28 חודשי מאסר בפועל, ולמקם את עונשו של הנאשם באמצע המתחם. נטען כי בתיק הנוכחי יש שתי עבירות גם סיוע לעבירות בנשק וגם סיוע לאחר מעשה.

נטען כי בעבירת החזקת נשק העונש המירבי הוא 7 שנים, ובעבירת הסיוע מחצית מהעונש, אולם קיים

מנעד במדיניות הענישה וחלה החמרה אשר באה לידי ביטוי בענישה.

לעניין תיק הנוער התבקש שיושת עונש של 5 חודשי מאסר בפועל במצטבר לעונש בתיק זה.

עוד התבקש שיוטלו מאסר על תנאי וקנס.

אין מחלוקת בין הצדדים כי בתיק המצורף יורשע ההנאשם, אשר היה קטין בעת ביצוע העבירה שם.

6. לטענת ב"כ הנאשם:

בהחזקת נשק ב"כ המאשימה עותרים למתחם 18 עד 36, בנסיבות אחרות לדוגמא כשמגיעים הביתה ומוצאים בארון אקדח. התיק הזה עם נסיבות אחרות, לא רק בגלל שזה סיוע להחזקה. סיוע להחזקה זה ביטוי שנתנו לאותה החזקה לא רצונית, רגעית ביותר. לפני האירוע נאשם 2 אומר לו קח תטעין את זה בכדורים, והנאשם אומר לו לא. כשהיתה לו אפשרות הוא בחר לא לבצע עבירה פלילית ולא לסייע לפני מעשה.

הנשק לא שלו, ומישהו מבצע ירי ונכנס בסערה הביתה, כשהחזקה היא דקות, עשר דקות רבע שעה.

המשפחה משלמת מחירים, זה אירוע עם נסיבות חריגות, שהמתחם לו עותרת המאשימה בכלל לא רלבנטי, הוא היה נחשב למתחם מחמיר לאותו אקדח בארון, אז קל וחומר במקרה שלנו.

הנאשם לא היה עצור בתיק הזה, בתיק המצורף היה 21 יום עצור ממש ושנה באיזוק אלקטרוני.

הוא על גבול להגיד לא גיבשתי את הרצון כן לעשות או לא לעשות, לא הייתה הבחירה. הנאשם 2 מגיע עם אקדח בוער שם אותו עליו וממשיך בברירה. הדבר הנכון שהיה צריך לעשות הנאשם זה לבחור במודע להתקשר למשטרה ולהגיד בא אלי מישהו ונתן לי אקדח פה הכשל שלו.

כשגדלים בשכונה בעייתית עלולים להסתבך גם בעל כורחך.

מדובר במשפחה נורמטיבית מתמודדת עם קשיים. האבא מצליח לגדל את הילדים, יש לו בן רופא, בן אחד בצבא, והנאשם הוא הבן הקטן.

לעניין שירות המבחן, שירות המבחן קורס תחת העומס, גם פה בית המשפט החזיר אותו לשירות המבחן. שירות המבחן לא סיפר שהנאשם עבר טיפול משמעותי בהליך המעצר.

הנאשם התקשר וביקש להחזירו לקצינת המבחן במעצר כי החוויה היתה חוויה טובה, לכן צר לי שהדבר לא קיבל ביטוי בתסקיר.

מדובר במי שהיה מאוכזב משירות המבחן, מבחינתו הם מעלו באמון שנתן להם, הם מתעלמים ממנו בשעה הכי קשה שלו, אח שלו במצב לא במצב, הוא רוצה להתגייס לסיים את ההליכים שלא מסתיימים.

בתיק זה נטען כי המתחם מתחיל ממספר חודשי מאסר שיכולים להיות מרוצים בעבודות שירות, לאור העובדה שמדובר בהחזקה רגעית וסיוע להחזקה.

לעניין העבירה בבית משפט לנוער - קטין, שמבצע את העבירה, הרקע של המשפחה צובע את האירוע בצבע קצת שונה. לא מדובר בתקיפת שוטר. הנסיבות בתיק נוער הן עבירות חמורות, אבל בעניינם של קטינים מדובר באירוע נקודתי יחיד אפשר להסתפק בתנאי.

באירוע כזה חד פעמי של קטין העונש הראוי שיכול לספק את העתירה העונשית הראויה הוא עונש צופה פני עתיד. גם העתירה העונשית של ב"כ המאשימה של 5 חודשים יכולה להיות בעבודות שירות, אחרי שהיה עצור 21 יום והיה שנה באיזוק.

לאור עובדה שאנו מדברים על צירוף היה נכון לעשות איזון אחר בעתירה העונשית. אולי איזון עם קנס גבוה יותר.

לאור כל האמור התבקש לגזור ענישה לרצוי בעבודות שירות בגין שני התיקים יחד.

הנאשם אמר שהוא רצה להיכנס לצבא, רוצה להתחיל חיים חדשים, לשכוח הכל.

לשאלה למה לא שיתף פעולה עם שירות המבחן השיב, כי חיכה שישה חודשים, התקשר ושלח הודעות ולא ענו לו בכלל, נאמר לו שיעזרו לו בצבא ולאחר מכן שלא ניתן לעזור לו. הנאשם אמר שהוא מבקש לסיים את התיק בבית המשפט.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

7. בעבירת הנשק אשר ביצע הנאשם פגע הוא בערכים המוגנים שהם ההגנה על שלום הציבור,

ביטחון הציבור, שלטון החוק והגנה על שלמות הגוף.

עבירות הנשק באשר הן הינן עבירות חמורות וזאת בשל הסיכון הגבוה הטמון בעבירות אלו והפגיעה החמורה בערכים המוגנים. ר' ע"פ 7502/12 בסאם כוויס נגד מדינת ישראל (25.06.13): "כפי שנפסק, לא אחת, עבירות הנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולביטחונו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא כדין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד."

ר' גם ע"פ 1332/04 מ"י נ' פס (19.4.2004): "גם אם נכון הדבר כי עד כה רמת הענישה בעבירות של החזקת נשק אינה גבוהה, הרי שהמציאות השוררת בארץ - זמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עמו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית והאידיאולוגית כאחד - מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה".

בעבירות הנשק מגמת החמרה, הן בפסיקה והן בחקיקה. החומרה הרבה בעבירות אלו ונפוצות מחייבת החמרה.

ר' התייחסות להחמרה בע"פ 3169/21 מ"י נ' אגבאריה (21.6.2021): "בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית משפט זה על החומרה הרבה הגלומה בעבירות הנשק. ביסוד עבירות אלו עומדת פגיעה בחיי האדם ובשלמות גופו, כמו גם בביטחון הציבור ובסדר הציבורי בכללותו ... עבירות אלו חמורות במיוחד, בין היתר משום שהן עשויות לשמש בסיס לביצוע עבירות נוספות, למשל על רקע עברייני או על רקע של פעילות טרור ... מגמת הענישה בגין עבירות הנשק הוחמרה עם השנים, עת הפכו העבירות לנפוצות יותר, ובין היתר ניתן משקל משמעותי לשיקולי הרתעה בעת גזירת העונש עליהן ...".

עוד לעניין חומרת עבירות הנשק והצורך בהחמרה ר' ע"פ 6383/21 קריף ואח' נ' מ"י (13.2.2022): "לעיתים נכון להחמיר בענישה בגין סוגים מסוימים של עבירות בשל אופיין, ויש שנכון להחמיר בענישה בגין ביצוע עבירות מסוימות הואיל ובתקופה הרלוונטית הן הופכות לנפוצות ושגרתיות יותר, עד כי יש לסווגן כ"מכת מדינה". בענייננו, עבירות הנשק דורשות החמרה בשל שני הנימוקים גם יחד. ממד החומרה שבהן נעוץ בזיקתן לכלי בעל כוח קטלני. ובראי התקופה - הפגיעה באינטרס הציבורי ובביטחון הפרט דורשת ענישה מחמירה, מעבר לזו שהייתה נקוטה בעבר. בפסיקה הובהר שוב ושוב בשנים האחרונות כי הענישה בעבירות נשק צריכה להיות מחמירה. לצערנו מספרן והיקפן של עבירות אלה גדלים בשנים האחרונות. פגיעתו הרעה של הנשק אינה תחומה לסביבה העבריינית. לא פעם נפגעי העבירה נקלעים למקום במקרה, ואינם קשורים למעגל עברייני כלשהו. כל חטאו של נפגע עבירה, לפעמים, הוא בכך שיצא מביתו ובחר להסתובב ברשות הרבים.

הפגיעה אף אינה תחומה רק לנזק הפיזי שנגרם כתוצאה מהשימוש בנשק בלבד. השימוש

בנשק עלול ליצור תחושת חשש, ופחד מפני ביצוע פעולה אלמנטרית שעומדת בליבת חופש התנועה. בכך נוצרת "הרתעה" של הנפגע הפוטנציאלי. זהו רובד אחד. רובד נוסף הוא התעצמות הפעילות העבריינית, פועלה ושאיפתה לשלוט בתחומים רחבים ושונים. התופעות של עסקאות בנשק, הובלתו ונשיאתו, מאיימות לא רק על שלמות הגוף של הציבור, אלא גם על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. אקדח שיורה "במערכה השלישית" גורם כמובן לנזק רב, אך גם אקדח שמונח על השולחן "במערכה הראשונה" - אף אם לא נעשה בו כל שימוש אחר בהמשך - עלול לפגוע בשלום הציבור באופן ממשי. יש לקשור אפוא מלחמת חורמה על עבירות הנשק למיניהן, וגם על בית המשפט לתרום את חלקו למלחמה זו באמצעות ענישה הולמת ומרתיעה. לא פעם נקבע כי יש להחמיר בענישה בגין עבירות נשק, ולהעניק משקל מרכזי לשיקול של הרתעת הכלל".

ר' גם ע"פ 5807/20 שיבלי נ' מ"י (13.12.2020) המתייחס גם הוא למגמת ההחמרה בגין עבירות אלו: "עבירות הנשק - חמורות מנשוא; אחריות - מי ישורנה. ברגיל, כך נקבע לא אחת, גם אם היתה זו פעם ראשונה לנאשם שמעיד בעבירות הקשורות בנשק, לא נחמול ולא נכסה עליו; נשלחהו למאסר מאחורי סורג ובריח ... עבירות הנשק, הריהן מכת מדינה. אזרחים רבים מקפחים את חייהם מידי שנה בעטיין, ותחושת הביטחון הכללית של הציבור - נפגעת. מערכת המשפט, נדרשת גם היא ליתן את חלקה במלחמת החורמה שמנהלת מדינת ישראל נגד מבצעי העבירות הללו, ולפיכך מדיניות הענישה מצויה במגמת החמרה ...".

8. הנאשם הורשע בסיוע להחזקת נשק. הענישה בגין סיוע הינה, על פי סעיף 32 לחוק העונשין, מחצית מעונשו של המבצע העיקרי. ואולם עונשו של מסייע נקבע בכל מקרה על פי הנסיבות המסויימות של הסיוע, אופיו, מידתו, דרגת חומרתו ודרגת הסיוע בו לביצוע העיקרי. סיוע יכול להיות בדרגות שונות של חומרה. לעיתים דרגת חומרת הסיוע תביא לסטיה לחומרה מענישה יחסית של מחצית מהמבצע העיקרי, ולעיתים פחות מכך. המבחן אינו מתימטי, והנסיבות בכל מקרה יכולות להביא ליחס שונה. ר' ע"פ 4592/15 5092/15 אשר מסעוד פדידה נ' מ"י (8.2.2016), ע"פ 5807/17 5963/17 משה דרחי ואח' נ' מ"י (18.6.2018) בו נפסק: "על פי חוק העונשין עונשו של המסייע הוא מחצית מעונשו של המבצע העיקרי. אולם, כמובן שאין עסקין בנוסחה מתמטית מחייבת", וכן ע"פ 4463/12 לאוניד ארנבורג נ' מ"י (13.9.2012), וע"פ 2580/14 3539/14 אבו ליל חסן ואח' נ' מ"י (23.9.2014).

יש לבחון את מכלול הנסיבות של ביצוע העבירה, ואת אופי, אופן ומידת הסיוע שהוענק למבצע העבירה העיקרי, ואין מדובר בגזירה אוטומטית של מחצית העונש אשר יכול והיה נגזר על המבצע העיקרי. כאמור על המבצע העיקרי הוטלו 40 חודשי מאסר, ואולם, הענישה שם הייתה במסגרת הסדר טיעון. כמו כן המבצע העיקרי שהוא נאשם 2, ביצע גם עבירות ירי מנשק חם והיזק בזדון, אשר הנאשם לא הורשע בסיוע להן, אלא בסיוע להחזקת נשק.

בע"פ 3728/22 מסאלחה נ' מ"י (9.8.22) הורשע המערער בביצוע עבירות של סיוע לנשיאה

והובלה של נשק לפי סעיף 144(ב) וסעיף 31 לחוק העונשין, נשיאה והובלה של נשק ללא היתר לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק העונשין וסיוע לירי מנשק חם, בכך שהמערער נהג ברכב ואחר יושב במושב הקדמי לידו, האחר הוציא את ידו מהחלון הקדמי של הרכב וירה ירייה אחת מאקדח, המערער המשיך בנסיעה קצרה ולאחר מכן עצר את הרכב בצד הדרך. בלשים חסמו את הרכב, ובחיפוש, נתפסו 15 כדורים מסוג 9 מ"מ בכיס מכנסיו של המערער והאקדח נתפס ברכב. הצדדים הגיעו להסדר לפיו המאשימה תטען לעונש ראוי של 20 חודשי מאסר וההגנה חופשית בטיעוניה. על המערער נגזרו 18 חודשי מאסר בפועל. שם נגזרו על האחר 35 חודשי מאסר. הערעור נדחה ונפסק:

"בית משפט זה שב ועמד פעם אחר פעם על חומרתן של עבירות הנשק המסכנות את שלום הציבור ומביאות לפגיעות בגוף או בנפש ... למרבה הצער, חדשות לבקרים אנו שומעים על פגיעה בעוברי אורח מכדור תועה שנורה בעקבות שימוש פרוץ ורשלני בנשקים שהוחזקו שלא כדין ... על רקע זה, אין כל מקום להמעיט בחומרת מעשיו של המערער, אשר סייע לחברו לשאת ולהוביל אקדח ללא רישיון ואף לבצע ירי. יש להזכיר, כי המערער אף נשא על גופו 15 כדורי תחמושת, כאשר החומרה הגלומה במעשה זה ברורה. כבר נפסק, כי התחמושת היא בבחינת "תנאי בלעדיו אין" לביצוע ירי, ומכאן הסיכון הרב שבנשיאתה והובלתה ...".

הנסיבות בחלקן שונות, העבירה היא 144(ב) והסיוע הוא גם לירי, אולם כאן הנאשם סייע להחזקה וגם עבר עבירת סיוע לאחר מעשה לנאשם 2 בכוונה שיימלט מעונש בידעו שנאשם 2 עבר עבירה של ירי.

9. בחינת נסיבות ביצוע עבירת הסיוע להחזקת נשק על ידי הנאשם מביאה למסקנה כי אין מדובר ברף נמוך של סיוע, ואין לקבל את הטענה להיעדר חומרה בשל החזקה רגעית.

הסיוע של הנאשם להחזקת הנשק על ידי נאשם 2 הינו סיוע מהותי, הקרוב לביצוע עיקרי, ואופיו של הסיוע הינו כזה שבלעדיו לא היה בידי נאשם 2 להמשיך ולהחזיק בנשק.

נאשם 2 יוצא מחצר ביתו של הנאשם, מבצע ירי לעבר בית בקרבת ביתו של הנאשם, רץ חזרה לכיוון ביתו של הנאשם, ומוסר לו את האקדח.

הנאשם אינו רק מחזיק באקדח בשלב זה. הנאשם עוטר את האקדח בבד, נכנס חזרה לחצר ביתו, ובהמשך ובדרך שאינה ידועה למאשימה, כשהוא מחוץ לתחום ביתו העביר את האקדח לאדם אחר שזהותו אינה ידועה, כשהוא יודע שנאשם 2 עבר עבירה ועשה כן כדי לעזור לו להימלט מעונש.

בהמשך לכך נאשם 2 קיבל לרשותו את האקדח וחזר להחזיק בו שלא כדין.

בהתמקדות בסיוע להחזקת הנשק - מנסיבות אלו ניתן ללמוד על סיוע ברף גבוה, אשר יש לומר שהינו בקרבה רבה לביצוע של העבירה העיקרית המלאה של החזקה. הנאשם עוטר את הנשק בבד ונכנס חזרה לחצר ביתו, ובהמשך כשהוא מחוץ לביתו מעביר את הנשק לאחר. דהיינו הנאשם לא רק החזיק, אלא אף יצא מחצר ביתו עם הנשק כדי להעבירו לאחר.

הסיוע להחזקת הנשק הינו בנסיבות מחמירות גם בשל ידיעתו של הנאשם כי זהו נשק שזה עתה נעשה בו ירי לבית בקרבת ביתו.

לכך מתווספת החומרה של עבירת הסיוע לאחר מעשה, וחומרתה נובעת מחומרת העבירה המקורית, לה היה הסיוע לאחר מעשה - הירי מנשק חם לצד ההיזק בזדון.

עבירות חמורות אלו צריכות למענה עונשי הולם, ועל המתחם לבטא את חומרתו.

אינני מוצא במתחם לו עתרה המאשימה כדי החמרה אל מול הנסיבות החמורות של ביצוע העבירות, ויש לקבל את עתירתה למתחם. יש לציין כי ברף העליון של המתחם לו עתרה המאשימה יש כדי הקלה מסויימת, אולם אינני מוצא מקום להתערב בכך.

לאור כל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם לעבירות בתיק הנוכחי, בנסיבות ביצוע, כולל מאסר בפועל בין 20 ל - 28 חודשי מאסר בפועל.

10. בביצוע העבירות בכתב האישום המצורף, פגע הנאשם בסדר הציבורי, בשלטון החוק, בתחושת הביטחון האישי והציבורי, ובצורך להגן על הציבור מפני פגיעה בגוף וברכוש.

בעת ביצוע עבירות אלו היה הנאשם קטין בגיל כ - 16 ו - 9 חודשים, ולפיכך לא יקבע מתחם עונש הולם.

הנאשם השתתף בהתפרעות בה יידו המתפרעים, והנאשם בכללם, מספר רב של אבנים לעבר שוטרים וניידות משטרה. הנאשם יידה אבן לעבר ניידת משטרה, כשהוא עוטה על פניו מסיכה שחורה, וכשניגשו שוטרים לעוצרו החל להימלט, עד שנעצר לאחר שאיבד את שיווי משקלו במהלך מרדף של השוטרים אחריו.

מדובר בנסיבות חמורות של הביצוע העבירות, בהתפרעות בה מושלכות אבנים על אנשי חוק.

בע"פ 901/22 מ"י נ' אסווד (24.2.22) התייחסות להתפרעות המונים וחומרתה. אמנם הנסיבות שם חמורות יותר אולם הדברים רלוונטיים: **"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הגלומה בעבירות התפרעויות המונים, אשר מציבות סכנה ישירה וממשית לחיי אדם, ואף עלולות להוביל לפגיעות רציניות בגוף ורכוש. לפיכך, נקבע כי יש לנקוט במדיניות ענישה אשר תרתיע ותרסן התפרעויות העלולות לסחוף המון רב ולצאת מגדר שליטה".**

מקל וחומר עת מדובר בידי אבנים כלפי אנשי חוק.

בע"פ 2201/03 איל כהן נ' מ"י (20.6.23) הורשע המערער על פי הודאתו בעבירות של התפרעות והיזק בזדון בכך שבעת שהתנהל מבצע "שומר חומות", ובעת שאירעו הפרות סדר אלימות במוקדים רבים ברחבי הארץ, המערער היה חלק מהתקהלות של אנשים שיידו אבנים לעבר מכוניות שחלפו במקום וגרמו להן נזק, וזאת מתוך מחשבה שמדובר במכוניות של תושבים ערבים. למערער עצמו לא יוחס מעשה של יידוי אבנים, והרשעתו התבססה על היותו שותף בצוותא למעשיהם של מתפרעים אחרים. על המערער הוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, הערעור נדחה ונפסק:

בית משפט זה כבר עמד לא אחת על החומרה והסכנה הטמונות בעבירה של יידוי אבנים על כלי רכב ועל הצורך להרתיע מפניהן, בפרט על רקע התופעה של "זריקת אבנים אידאולוגית" ... כן הודגש הצורך לנקוט מדיניות ענישה מרתיעה כלפי התפרעויות המונים מסוג זה, שפגיעתן רעה ושכוחן לסחוף המון רב ולצאת משליטה בנקל ולא כל שכן על רקע מתיחות בין יהודים לערבים ... על כך יש להוסיף כי העבירה בוצעה בשעת חירום בעיצומו של מבצע "שומר חומות", "עת שהאוכלוסיה האזרחית במדינת ישראל הייתה נתונה למתקפת רקטות, במקביל לגל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות, שבמסגרתו הותקפו כוחות הביטחון, וכן אזרחים יהודים וערבים", ואף עובדה זו היא בעלת משקל (שם, פסקה 13). ולבסוף, לא למותר להבהיר כי העובדה שבמקרה דנן לא היו נפגעים בגוף ובנפש ופוטנציאל הסכנה לא התממש, אין בה כשלעצמה כדי לשלול את חומרת המעשה ... על רקע האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, אין לומר כי בנסיבות המקרה דנן, העונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות שהשית בית המשפט המחוזי, מהווה סטיה המצדיקה את התערבותנו."

נסיבות ביצוע העבירות על ידי הנאשם כאן חמורות יותר. בע"פ 2201/03 לא יוחס למערער עצמו יידוי אבנים. לעומת זאת הנאשם כאן יידה אבן לעבר ניידת משטרה.

בע"פ 6136/16 פלוני נ' מ"י (10.11.2016) המערער, קטין, הורשע על פי הודאתו בעבירות של התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין, תקיפה סתם בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 382(א) לחוק ויידוי אבן לעבר כלי תחבורה, לפי סעיף 332(ב) לחוק. המערער היה אחד מעשרות צעירים שיידו

אבנים ביום 30.11.2015 לעבר רכב בו נסעו שני המתלוננים, שנכנס בטעות לכפר עיסאויה הסמוך לגבעה הצרפתית, לאחר שהשניים זהו כיהודים בשל היותם חובשי כיפה. המערער - שהיה באותו מועד בן 17 שנים וכחודשיים - נטל חלק בהתפרעות ויידה מספר אבנים לעבר הרכב. חלק מן האבנים שנזרקו על ידי הצעירים לעבר הרכב ניפצו את השמשה האחורית שלו וחלקן אף חדרו לתוך הרכב ופגעו בידיו של אחד מהמתלוננים, שכתוצאה מכך סבל מכאבים בידיו. על המערער הוטלו 28 חודשי מאסר בפועל ובערעור הופחת עונשו ל - 18 חודשי מאסר.

מדובר בנסיבות חמורות יותר מהנסיבות של ביצוע העבירות ע"י הנאשם, ולפיכך יש לאבחן את הנסיבות כמו גם הענישה, ביחס למקרה זה. ואולם, יש בפסק דין זה כדי לציין את החומרה של ביצוע עבירות מסוג זה, גם כאשר היה מדובר שם בקטין.

בית המשפט העליון סקר את הפסיקה, וקבע כי היא כוללת קשת ענישה רחבה בעבירות אלו, שתחילתה בשישה חודשי עבודות שירות עד 20 חודשי מאסר : **"שני פסקי הדין אליהם התייחסתי לעיל הם חלק ממספר רב של פסקי דין המציגים קשת ענישה רחבה בעבירות דוגמת אלה שבביצוען הורשע המערער דכאן. בחלק מהם הושתו על הנאשמים עונשי מאסר קצרים בני שישה חודשים (במקרים מסויימים אף בדרך של עבודות שירות) ובאחרים הושתו עונשי מאסר של כ-20 חודשים".**

הנסיבות של ביצוע העבירות על ידי הנאשם, חמורות. הוא נוטל חלק ומשתתף בהתפרעות של עשרות מתפרעים, תוך ידוי אבנים על אנשי חוק, כאשר הוא עצמו מיידה אבן לעבר ניידת משטרה כשהוא רעול פנים, באירוע בו נפגע שוטר מאבן שהשליך נאשם אחר.

על המענה העונשי ההולם לעבירות אלו אשר ביצע הנאשם, לכלול ענישה מוחשית הכוללת מאסר בפועל, ויש להביא בשיקולי הענישה גם את הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

כאמור הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן לנוער, ואף עלתה בעייתיות בקבלת האחריות על ידו, כשהוא למעשה מטיל אשם בגורמים חיצוניים לו, וקיים קושי בהבנתו את חומרת מעשיו.

לפיכך, העתירה העונשית של המאשימה להטלת עונש של חמישה חודשי מאסר בפועל בגין כתב האישום המצורף, לא רק שאין בה כדי להחמיר עם הנאשם, אלא שהיא אף מקלה עימו במידה מסויימת.

נתתי דעתי לכך שמדובר במי שביצע את העבירות בתיק המצורף כשהיה קטין, אולם מדובר בעבירות חמורות המחייבות מענה עונשי הכולל ענישה מוחשית ומחמירה.

מדובר בידיו אבנים לעבר אנשי חוק המבצעים תפקידם נאמנה, והנאשם מבצע זאת עם עשרות מתפרעים כשהוא עוטה מסיכה. ההגנה על שלטון החוק ואנשי החוק מחייבת מענה עונשי הולם הכולל מאסר בפועל, ועתירת המאשימה הינה על הצד המקל, אשר לא בלי התלבטות לא תהא בה התערבות לחומרה.

הרשעה בעבירות בתיק המצורף

11. אין מחלוקת בין הצדדים כי יש להרשיע את הנאשם בעבירות אשר בתיק המצורף, אשר בוצעו בהיותו קטין ונקבע בהכרעת הדין כי ביצען.

לאור ההסכמה, וכן לאור חומרת העבירות הללו אשר מחייבת הרשעה בנסיבות ביצוען, הנאשם מורשע בביצוע עבירות אלו:

התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין, והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 275 א' לחוק העונשין.

הענישה

12. הנאשם יליד 8/2004 והוא נעדר עבר פלילי.

נסיבותיו האישיות מפורטות בתסקיר הראשון של שירות המבחן כאמור לעיל, ואביו העיד לעונש בעניינו.

הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, לא בתיק הנוכחי ולא בתיק אשר צורף.

יש לדחות את הטענות שהועלו כנגד שירות המבחן. הנאשם לא שיתף פעולה, לא היה מעוניין בהליך טיפולי, ועלתה בעייתיות בשני ההליכים בקבלת האחריות, כך שהיה צורך לברר עימו שוב במהלך הדיון את הודאתו בעובדות שני כתבי האישום, ובדין הוא שב והודה בכל עובדותיהם.

ניכר מהתסקירים כי הנאשם נוטה להאשים אחרים במעשיו שלו, לצמצם מאחריותו ואשמו, ואין ענינו בהליך שיקומי.

הנאשם ביצע את העבירות בתיק הנוכחי, כאשר ההליך בתיק המצורף מתנהל כנגדו, ולא היה בהליך זה כדי להרתיעו מלבצע עבירות חמורות.

הנאשם צעיר, ביצע את העבירה בתיק הנוכחי כשהוא בגיל כ- 18 וחודש, ולמרות התנהלותו אל מול שירות המבחן, ולאור נסיבותיו האישיות, הענישה תהא מעט מעל הרף התחתון של המתחם, ותהיה למשך 22 חודשים.

בתיק המצורף הענישה כאמור תהא - 5 חודשי מאסר.

בשני התיקים מדובר בעבירות אשר בוצעו בזמנים שונים, והפגיעה הינה בערכים מוגנים שונים, ולפיכך, הענישה נקבעת בגין כל אחד מהם בנפרד. ואולם שני כתבי האישום צורפו ובמכלול הנסיבות על הענישה להיות אחת וכוללת, ובמסגרתה יובאו קבלת האחריות וגילו הצעיר של הנאשם, לצד היעדר עבר פלילי ועבירות נוספות, מאז העבירה האחרונה, ולאור זאת תהא חפיפה מסויימת בענישה בין שני כתבי האישום, כך שיוטל עונש כולל של 24 חודשי מאסר, בניכוי ימי המעצר.

בכך גם הובאה בשיקולים העובדה שהנאשם היה תקופה ממושכת באיזוק אלקטרוני.

לאור גילו של הנאשם, נסיבותיו והמאסר המוטל, לא מצאתי מקום להטלת קנס.

13. **לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם 1 את העונשים הבאים:**

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, בניכוי ימי מעצרו בכל אחד מהתיקים:

ת.פ. 1588-10-22 ות.פ. 33724-05-21.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. הנאשם 1 יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת נשק מסוג פשע או כל עבירה לפיה הורשע.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ב תמוז תשפ"ד, 28 יולי 2024, במעמד הצדדים.

